

TEATR
DOLNOŚLĄSKI

W JELENIEJ GÓRZE

Sezon XXIV
1968/1969

Zdzisław Skowroński

W CZEPKU
URODZONA

ARCHIWUM

Państwowego Teatru Dolnośląskiego

PREMIERA, WRZESIEŃ 1968 ROKU W JELENIEJ GÓRZE

Nr.: 282

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

ZUZANNA ŁOZIŃSKA: pięćdziesiąt pięć lat na scenie...

PIĘCDZIESIĄT PIĘĆ LAT NA SCENIE

Główną postacią w nowym przedstawieniu Teatru Dolnośląskiego i Osobą Najważniejszą po zapadnięciu kurtyny będzie pani Zuzanna Łozińska — „W czepku urodzona” Dostojna Jubilatka. Pięćdziesiąt pięć lat pracy scenicznej — to jubileusz rzadki i śmiało rzec można: w dziejach aktorstwa polskiego należący do wyjątków; zdumiewający zwłaszcza w konfrontacji z żywotnością i temperamentem aktorskim Bohaterki tego wydarzenia.

Zuzanna Łozińska urodziła się we Lwowie w roku 1896. Swoją bogatą karierę sceniczną zaczęła od baletu: w roku 1912, jako szesnastoletnia adeptka, przyjęta została do szkoły baletowej przy Teatrach Miejskich we Lwowie. Już po kilku miesiącach — w roku 1913— zaczęła występować w zespole baletowym na scenie opery i operetki, a także, z biegiem czasu, w drobnych rólkach w operetce i w teatrze dramatycznym (wszystkie te sceny posiadały bowiem wówczas wspólną dyrekcję Teatrów Miejskich we Lwowie i zespoły pod jednym kierownictwem). Od tej więc daty — 1913 — ubie-

JANINA WRONOWSKA: pół wieku na scenie i w budce
suflera...

ga dzisiaj pięćdziesiąt pięć lat pracy scenicznej Zuzanny Łozińskiej.

W latach 1914—1917 Zuzanna Łozińska tańczyła już solowe partie w wyodrębnionej w tym czasie Operetce Lwowskiej. W roku 1918 wraca do Teatrów Miejskich jako primabalerina i jednocześnie podejmuje systematyczne studia aktorskie w szkole dramatycznej pod kierunkiem Ireny Trapszo i Wandy Siemaszkowej. Coraz częściej więc występuje na scenie dramatycznej, nie zaniedbując wszakże

baletu, a jej pierwsza poważna rola dramatyczna to Wojewodzianka w „Zaczarowanym kole” Rydla (1920).

Przez następnych osiem lat Zuzanna Łozińska gra i tańczy na scenach lwowskich. Tańczy między innymi czołowe partie w „Coppelii, w „Jeziorze Łabędzim”, w „Wieszczce lalek”; gra Hesię w „Moralności pani Dulskiej”, Klarę w „Ślubach panieńskich”, Ofelię w „Hamlecie”, Annę w „Świcie, dniu i nocy” (Niccodemiego), Marię w „Lekkomyślnej siostrze”. W „Żywym trupie” Tolstoja ma okazję wystąpić (w roli Lizy) u boku światowej sławy aktora niemieckiego Aleksandra Moissi, który przybył do Lwowa na występy gościnne.

W roku 1927 Zuzanna Łozińska rezygnuje definitywnie z pracy w balecie i odtąd poświęca się wyłącznie zawodowi aktorki dramatycznej. W roku 1928 przenosi się do Teatru im. Słowackiego w Krakowie, gdzie występuje przez trzy sezony. W roku 1932 wraca do Teatrów Miejskich we Lwowie, wówczas pod dyrekcją Wilama Horzycy; w tym okresie pracuje m. in. pod kierunkiem reżyserskim Leona Schillera. W roku 1933 Zuzanna Łozińska obejmuje dyrekcję Teatru Pokucko—Podolskiego, z siedzibą w Stanisławowie. Dyrekcję i kierownictwo artystyczne tej placówki sprawuje aż do chwili wybuchu wojny. W latach 1928—1939 występuje między innymi w następujących rolach: Mańka w „Panu Damazym”, Wanda w „Grubych rybach”, Julia w „Romeo i Julii”. Psyche w „Erosie i Psyche”, Lilla w „Lilli Wenedzie”, Mańka w „Królowej Przedmieścia”. Żabusia w „Żabusi”. Infantka w „Cydzie”, Antosia w „Chorym z urojenia”.

Zuzanna Łozińska w „Krakowiakach i Góralach”
w teatrze im. Słowackiego w Krakowie w roku 1928.

W pierwszych latach wojny Zuzanna Łozińska występuje znowu na scenie lwowskiej, w reaktywowanym przez władze radzieckie Teatrze Polskim. W okresie okupacji niemieckiej pracuje jako sprzątaczką w Instytucie Weigla. Po wyzwoleniu Lwowa występuje znowu w Teatrze Polskim w latach 1944—45. W 1945 przyjeżdża z teatrem do Katowic. W sezonie 1946—47 pracuje w Teatrze Miejskim w Opolu jako aktorka i reżyser. W roku 1947 obejmuje dyrekcję i kierownictwo artystyczne teatru w Jeleniej Górze.

Odtąd praca artystyczna Zuzanny Łozińskiej związana jest trwale z dziejami jeleniogórskiej sceny. Dyrekcję tej placówki sprawuje Zuzanna Łozińska do roku 1950. W latach 1950—54 Jubilatka pełni w Teatrze Dolnośląskim funkcję kierownika artystycznego (pod dyrekcją Antoniego Biliczaka). W roku 1954 przenosi się do Wrocławia, gdzie pracuje jako aktorka i reżyser w Teatrze Rozmaitości. Wraca do Jeleniej Góry w roku 1960 i przez dwa lata pełni znowu funkcję kierownika artystycznego (pod dyrekcją Władysława Ziemiańskiego), a następnie pozostaje w Teatrze Dolnośląskim — aż do chwili obecnej — jako aktorka i reżyser.

Do ciekawszych swoich ról powojennych Jubilatka zalicza: „Smugoniową w „Przepióreczce”, Oliwię w „Wieczorze trzech króli”, Lady Milford w „Intrydze i miłości”, Juliasiewiczową w „Moralności pani Dulskiej”, Elwirę w „Mężu i żonie”, Kruczyninę w „Grzesznikach bez winy” Ostrowskiego, Panią Warren w „Profesji pani Warren”, Dianę w „Zielonym Gilu”, Tirso de Moliny, Agatę w „Zbrodni na wyspie kóz” Ugo Bettiego, Żonę w „Ich czworo”

PAŃSTWOWY TEATR DOLNOŚLĄSKI

w Jeleniej Górze

Dyrektor i Kier. Artystyczny – TADEUSZ KOZŁOWSKI

Kier. Literacki – JÓZEF KELERA

JUBILEUSZ

55 lat pracy artystycznej
ZUZANNY ŁOZIŃSKIEJ

50 lat pracy artystycznej
JANINY WRONOWSKIEJ

Zdzisław Skowroński

W CZEPKU URODZONA

Komedia w 3 aktach

Asystent reżysera – MARIAN MAKSYMOWICZ

Kontrola tekstu – JUBILATKA – **JANINA WRONOWSKA**

Przedstawienie prowadzi . . . – WŁADYSŁAW SAWKO

Scenografia **ANNA SZELIGA**

Reżyseria **TERESA ŻUKOWSKA**

PREMIERA, WRZESIEŃ 1968 ROKU W JELENIEJ GÓRZE

OSOBY

<i>Babcia, była aktorka</i>	— ZUZANNA ŁOZIŃSKA (JUBILATKA)
<i>Olga, jej starsza córka</i>	— DANUTA SZUMOWICZ
<i>Zośka, jej młodsza córka</i>	— TEOFILA ZAGŁOBIANKA
<i>Myszka, córka Olgi</i>	— BARBARA MAJEWSKA
<i>Dziennikarka</i>	— ZOFIA FRIEDRICH
<i>Bronek, mąż Olgi</i>	— MARCIN TALARCZAK
<i>Igor, narzeczony Zośki</i>	— RAJMUND WOLFF
<i>Sąsiad</i>	— KAROL CHORZEWSKI
<i>Reżyser filmowy</i>	— MARIAN MAKSYMOWICZ
<i>Gość I</i>	— JERZY SMOLIŃSKI
<i>Gość II</i>	— ZBIGNIEW STOKOWSKI

Rzecz dzieje się współcześnie w Warszawie.

Zastępca dyrektora
MARCIN TALARCZAK

Kierownik techniczny
MIECZYŚLAW KULCZYK

Kierownik sceny
TADEUSZ TEKIELA

Brygadier sceny
JAN PRZYDRYGA

Rekwizytor
TADEUSZ HALPERN

Światło
BALDZIS DIMOS

Kierownicy pracowni:

krawieckiej
JANINA NICEK

stolarskiej
WACŁAW SMERECZYŃSKI

perukarskiej
JÓZEFA GRABOWSKA

szewskiej
ALEKSANDER DRAL

malarskiej
HELIODOR JANKOWSKI

tapicerskiej
WIKTOR GODYŃ

modelatorskiej
GRZEGORZ RACKIEWICZ

elektrotechnicznej
BENEDYKT ZIENTALAK

Zuzanna Łozińska w roli Kruczyniny w „Grzesznikach bez winy” Ostrowskiego (Teatr Dolnośląski w Jeleniej Górze, 1948; obok Jubilatki Bronisław Orlicz).

Zapolskiej. Marię w sztuce Tymoteusza Karpowicza „Wracamy późno do domu”. Listę tę uzupełnić wypada przypomnieniem pięknie zagranej roli Radczyni w „Weselu”, a także Szambelanowej w „Panu Jowialskim”.

W okresie powojennym Zuzanna Łozińska reżyserowała między innymi „Intrygę i miłość”, „Lilę Wenedę”, „Skapca”, „Mazepę”, „Synów” (Millera), „Trzydzieści srebrników” (Fasta), „Moralność pani Dulskiej”, „Śluby panięskie” oraz wiele komedii i bajek w repertuarze dziecięcym.

W swoim ponad pół wieku trwającym zawodzie scenicznym Jubilatka współpracowała z tak wybitnymi ludźmi teatru jak Ludwik Solski, Michał Tarasiewicz, Wanda Siemaszkowa, Karol Adwentowicz, Wojciech Brydziński, Leon Schiller, Stefan Jaracz, Wilam Horzyca, Teofil Trzciniński, Aleksander Bardini, Bronisław Dąbrowski, Maria Wiercińska oraz z wieloma innymi.

Jubileusz Zuzanny Łozińskiej na scenie Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze połączony jest z innym równie uroczystym i wyjątkowym w dziejach teatru wydarzeniem: mija oto dokładnie p ó ł w i e k u od chwili, kiedy pracę w teatrze rozpoczęła pani JANINA ŁOZIŃSKA-WRONOWSKA. Młodsza siostra Zuzanny Łozińskiej, urodzona we Lwowie w roku 1899, po ukończeniu szkoły średniej i szkoły muzycznej przyjęta została w roku 1918 do szkoły baletowej przy Teatrze Wielkim we Lwowie. Przez wiele lat tańczyła na scenach opery i operetki lwowskiej, grywając także epizody w teatrze dramatycznym. Lata wojenne spędziła we Lwowie podobnie jak jej siostra; w roku 1945 zna-

Zuzanna Łozińska w roli Szambelanowej w „Panu Jowialskim” (Teatr Dolnośląski w Jeleniej Górze, 1967; obok Jubilatki Zbigniew Szymczak)

lazła się w Katowicach, w 1946 w Opolu, w 1947 na koniec w Jeleniej Górze. Od dwudziestu lat z górą Janina Wronowska pracuje w Teatrze Dolnośląskim w charakterze aktorki-suflerki i inspicjenta: grywała więc wiele użytecznych na scenie epizodów i tak zwanych ról drugoplanowych, pierwsze skrzypce natomiast grała zawsze i gra nadal w bocznej kulisie, skupiona nad egzemplarzem sztuki, czujna i zawsze pomocna kolegom w najbardziej kłopotliwych sytuacjach. Zatem: PÓŁ WIEKU NA SCENIE I „W BUDCE SUFLERA” (to w cudzysłowie, jako że budek już się nie używa) — takim hasłem godzi się wyróżnić jubileusz Janiny Wronowskiej.

Obydwu Czcigodnym Jubilatkom najserdeczniejsze życzenia składają Dyrekcja Teatru i redaktor programu.

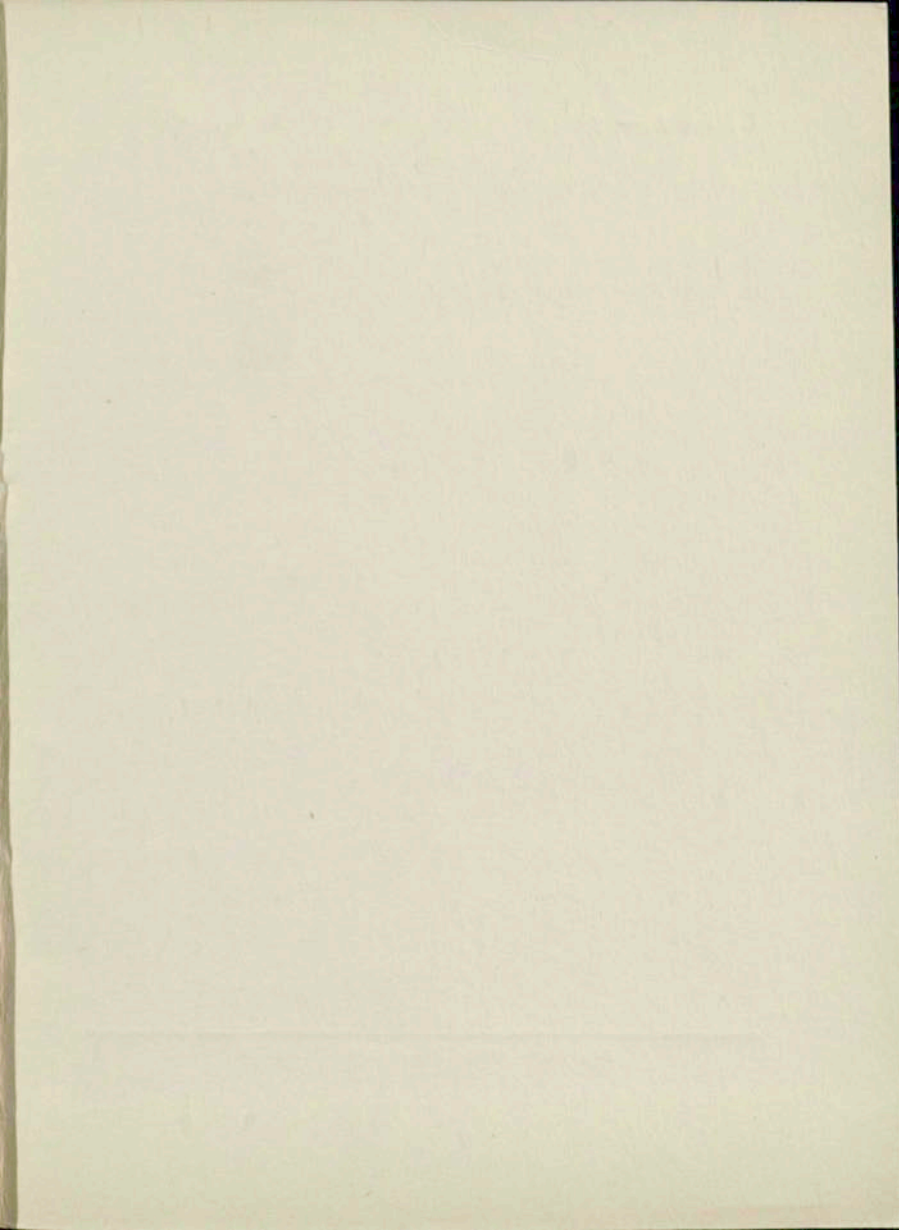
O AUTORZE „W CZEPKU URODZONEJ”

ZDZISŁAW SKOWROŃSKI, jeden z najpopularniejszych komediopisarzy i współtwórców repertuaru rozrywkowego w powojennym polskim teatrze, urodził się 21 marca 1909 roku w Samborze. W roku 1935 ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej i aż do roku 1945 przebywał w oficerskich obozach jenieckich w Arnswald i Grossborn. Pierwsze utwory i próby dramatyczne Skowrońskiego wywodzą się właśnie ze współdziałania w pracach zespołu teatralnego w oflagu.

Szczególnie płodne w twórczości dramaturgicznej Skowrońskiego były lata 1949—1955. Znaczny rozgłos zdobyła sobie w tym czasie przede wszystkim komedia „Imieniny pana dyrektora” (1953), napisana wspólnie z J. Słotwińskim, tłumaczona na siedem obcych języków i wystawiana z powodzeniem na wielu scenach. Spore również zainteresowanie teatrów i publiczności obudziła w swoim czasie sztuka „Maturzyści” (1955).

Zdzisław Skowroński znany jest także jako scenarzysta filmowy. Jest autorem scenariusza pamiętnej i cieszącej się znacznym powodzeniem (m. in. dzięki kreacji Tadeusza Fijewskiego) komedii filmowej „Kapelusz Pana Anatola” (1957). Jest także tłumaczem sztuk angielskich i rosyjskich.

* * *

Cena 3,- zł